

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Ενιαίος
Φορέας
Κοινωνικής
Ασφάλισης

ΑΝΑΡΤΗΣΗ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

ΕΞ. ΕΠΕΙΓΟΥΣΑ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ ΑΡ.: 36

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

Αθήνα, 1 .7 . 2019

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

Αριθ. Πρωτ.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΟΝΟΜΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ

Σ50/19/802007

Ταχ. Δ/ση: Ακαδημίας 22, Τ.Κ. 10671 Αθήνα

e-mail : gd.sintaxon@efka.gov.gr

ΠΡΟΣ:

Τους αποδέκτες του Πίνακα Α '

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

1. Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.

Δ/ση Λειτουργίας & Υποστήριξης Εφαρμογών

Υποδιεύθυνση: Υποστήριξης Πελατών

Λυκούργου 10, Τ.Κ. 10551 Αθήνα

2. Υποομάδα Έργου Συντάξεων ΕΦΚΑ

Πατησίων 12, Τ.Κ. 10677 Αθήνα

3. « Ίριδα», Κολοκοτρώνη 4, Τ. Κ. 10561 Αθήνα

Θ Ε Μ Α : «Χορήγηση σύνταξης λόγω θανάτου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του Ν. 4611/2019.»

Σας ενημερώνουμε ότι δημοσιεύτηκαν οι διατάξεις του **άρθρου 19 του Ν. 4611/1019 (ΦΕΚ Α ' 73)** περί χορήγησης κύριας σύνταξης λόγω θανάτου, με τις οποίες καταργούνται ή τροποποιούνται διατάξεις του άρθρου 12 του Ν. 4387/2016, όπως ισχύουν, καθώς και ότι εκδόθηκε σχετικό έγγραφο από το ΥΠΕΚΚΑ για την εφαρμογή τους (ΑΔΑ: ΨΟ6Δ465Θ1Ω-8ΝΜ).

Διευκρινίσεις επί ειδικών θεμάτων θα περιληφθούν σε νεότερο έγγραφο.

Συν.: 1. ΦΕΚ Α73 (σελ. 2101, 2105)

2. Το με αρ. πρωτ. Φ.80000/οικ.27156/854/19.6.2019 έγγραφο του ΥΠΕΚΑΑ

Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ

ΔΕΣΠΟΙΝΑ ΑΤΤΑΛΙΑΛΗ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

17 Μαΐου 2019

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 73

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 4611

Ρύθμιση οφειλών προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, τη Φορολογική Διοίκηση και τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού, Συνταξιοδοτικές Ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων και άλλες διατάξεις.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΜΕΡΟΣ Α'
**ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ**

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
**ΡΥΘΜΙΣΗ ΟΦΕΙΛΩΝ ΠΡΟΣ ΦΟΡΕΙΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ**

Άρθρο 1
Πεδίο εφαρμογής

1. Το σύνολο των οφειλών προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, που δημιουργήθηκαν έως και 31.12.2018, υπάγονται σε ρύθμιση, κατόπιν αίτησης του οφειλέτη, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου.

2. Στη ρύθμιση του παρόντος υπάγονται νομικά και φυσικά πρόσωπα, ανεξάρτητα από την ύπαρξη εμπορικής ιδιότητας, τη διακοπή της επιχειρηματικής δραστηριότητας ή/και τη διακοπή ή αλλαγή της ιδιότητας, λόγω της οποίας δημιουργήθηκε η οφειλή.

3. Στη ρύθμιση του παρόντος δύναται να υπαχθούν και οφειλές προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, για τις οποίες έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία υπαγωγής στη ρύθμιση του ν. 4469/2017 (Α' 62). Οι οφειλές του προηγούμενου εδαφίου υπάγονται αυτοτελώς χωρίς να επηρεάζονται οι όροι της ρύθμισης ως προς τους λοιπούς πιστωτές του ν. 4469/2017. Αν εκκρεμεί διαδικασία υπαγωγής οφειλών προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης στη ρύθμιση του ν. 4469/2017, η υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος είναι δυνατή με τροποποίηση μόνο των σχετικών στοιχείων της οφειλής προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης στην αίτηση υπαγωγής στη ρύθμιση του ν. 4469/2017.

4. Στη ρύθμιση του παρόντος δεν υπάγονται οφειλές προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, για τις οποίες έχει ολοκληρωθεί η διαδικασία υπαγωγής στη ρύθμιση του ν. 3869/2010 (Α' 130). Αν εκκρεμεί διαδικασία υπαγωγής οφειλών προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης στη ρύθμιση του ν. 3869/2010, η υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος είναι δυνατή μόνον αν ο οφειλέτης παραιτηθεί από την εν λόγω διαδικασία για τις οφειλές προς Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης για υπαγωγή στη ρύθμιση του παρόντος.

Άρθρο 2
Οφειλές μη μισθωτών

1. Το σύνολο των οφειλών των μη μισθωτών ασφαλισμένων, που δημιουργήθηκαν έως και 31.12.2018, με τις πάσης φύσεως προσαυξήσεις, πρόσθετα τέλη και τόκους λόγω μη εμπρόθεσμης καταβολής, δύναται να υπαχθεί στη ρύθμιση του παρόντος. Κύρια οφειλή που δημιουργήθηκε από 1.1.2002 έως και 31.12.2016, επανυπολογίζεται, ανάλογα προς τον κλάδο ασφάλισης στον οποίο αφορά, σύμφωνα με ποσοστά υπολογισμού των ασφαλιστικών εισφορών του τέταρτου εδαφίου της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 35, του πρώτου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 39, της παραγράφου 2 του άρθρου 41 και της περίπτωσης α' της παραγράφου 2 του άρθρου 97 του ν. 4387/2016 (Α' 85). Ως βάση υπολογισμού ορίζεται το ποσό που αντιστοιχεί στον κατώτατο βασικό μισθό άγαμου μισθωτού άνω των 25 ετών, όπως ίσχυε κατά την 31.12.2018. Οι πάσης φύσεως προσαυξήσεις, πρόσθετα τέλη και τόκοι λόγω μη εμπρόθεσμης καταβολής κύριας οφειλής που δημιουργήθηκε από 1.1.2002 έως και 31.12.2016, επανυπολογίζονται επί του ποσού της κύριας οφειλής που προκύπτει σύμφωνα με τα προηγούμενα εδάφια. Ο επανυπολογισμός των προηγούμενων εδαφίων λαμβάνει χώρα κατόπιν επιλογής του οφειλέτη.

2. Στους οφειλέτες που υπάγονται στη ρύθμιση, παρέχεται έκπτωση ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%) επί των πάσης φύσεων προσαυξήσεων, προσθέτων τελών και τόκων λόγω μη εμπρόθεσμης καταβολής, όπως υπολογίζονται σύμφωνα με την παράγραφο 1 έως την ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση.

3. Η συνολική οφειλή που προκύπτει, σύμφωνα με τις παραγράφους 1 και 2, καταβάλλεται σε μηνιαίες δόσεις που δεν μπορούν να ξεπερνούν τις εκατόν είκοσι (120).

εμπρόθεσμης καταβολής στην κατάσταση που είχαν κατά την ημερομηνία υπαγωγής στη ρύθμιση, πριν τον τυχόν επανυπολογισμό τους, και την κατάστασή τους ως ληξιπρόθεσμων και απαιτητών. Για τον υπολογισμό του οφειλόμενου ποσού, το ποσό που έχει καταβληθεί κατά τη διάρκεια της ρύθμισης του παρόντος έως την απώλειά της αφαιρείται από το ποσό της οφειλής που αναβιώνει, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο.

γ) Την άρση της αναστολής των μέτρων εκτέλεσης και των ποινικών διώξεων του άρθρου 15.

δ) Την επιδίωξη της είσπραξης της οφειλής με όλα τα προβλεπόμενα από την κείμενη νομοθεσία μέσα.

Άρθρο 18

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης δύναται να επανακαθορίζονται η διαδικασία και τα αρμόδια όργανα του άρθρου 11 και τα δικαιολογητικά του άρθρου 12, να παρατείνεται η προθεσμία του άρθρου 13 και να καθορίζονται τυχόν ειδικότερα θέματα και λεπτομέρειες για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Άρθρο 19

Σύνταξη λόγω θανάτου

1. Οι ηλικιακοί περιορισμοί του πρώτου, δεύτερου και τρίτου εδαφίου της υποπαραγράφου Α' της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του ν. 4387/2016 (Α' 85) καταργούνται. Οι συντάξεις λόγω θανάτου συνταξιούχου ή ασφαλισμένου καταβάλλονται στους επιζώντες συζύγους ανεξάρτητα από την ηλικία τους, ακόμα και μετά την παρέλευση τριετίας.

2. Η περίπτωση α' της υποπαραγράφου Β' της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του ν. 4387/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«α) Είναι άγαμα και δεν έχουν συμπληρώσει το 24ο έτος της ηλικίας τους».

3. Στην παράγραφο 2 του άρθρου 12 του ν. 4387/2016 οι λέξεις «πέντε (5) ετών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «τριών (3) ετών».

4. Στην περίπτωση α' της υποπαραγράφου Α' της παραγράφου 4 του άρθρου 12 του ν. 4387/2016 οι λέξεις «ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%)» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ποσοστό εβδομήντα τοις εκατό (70%)».

5. Η περίπτωση β' της παραγράφου 5 του άρθρου 12 του ν. 4387/2016 αντικαθίσταται ως εξής:

«β) Μετά την πάροδο της τριετίας, αν ο επιζών εργάζεται ή αυτοαπασχολείται ή λαμβάνει σύνταξη από οποιαδήποτε πηγή, καταβάλλεται, αναλόγως της χρονικής διάρκειας της εργασίας ή αυτοαπασχόλησης, το πενήντα τοις εκατό (50%) της σύνταξης, η οποία δεν μπορεί να υπολείπεται των κατώτατων ορίων των περιπτώσεων α', β' και γ' της υποπαραγράφου Β' της παραγράφου 4.»

6. Στην παράγραφο 7 του άρθρου 12 του ν. 4387/2016 προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Ειδικότερα, αν το ποσό της σύνταξης, όπως προκύπτει από τον υπολογισμό του σύμφωνα με το άρθρο

14, είναι μεγαλύτερο του καταβαλλόμενου κατά την 12.5.2016 ποσού σύνταξης, τα ποσοστά της υποπαραγράφου Α' της παραγράφου 4 υπολογίζονται επί του μεγαλύτερου ως άνω ποσού. Αν το ποσό της σύνταξης, όπως προκύπτει από τον υπολογισμό του σύμφωνα με το άρθρο 14, είναι μικρότερο του καταβαλλόμενου κατά την 12.5.2016 ποσού, τα ποσοστά της υποπαραγράφου Α' της παραγράφου 4 υπολογίζονται επί του καταβαλλόμενου ως άνω ποσού.»

7. Οι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται, από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, και σε όσες αποφάσεις συνταξιοδότησης έχουν ήδη εκδοθεί κατ'εφαρμογή του ν. 4387/2016.

Άρθρο 20

Αναγνώριση ως πλασματικού χρόνου ασφάλισης του χρόνου για την απόκτηση διδακτορικού τίτλου

Ο χρόνος πραγματοποίησης των διδακτορικών σπουδών των μελών Διδακτικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΔΕΠ) των Πανεπιστημίων, των ΤΕΙ και της Ανώτατης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης (ΑΣΠΑΙ-ΤΕ), των Ανώτατων Στρατιωτικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΑΣΕΙ), του Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (ΕΕΠ) και των ερευνητών και Ειδικών Λειτουργικών Επιστημόνων (ΕΛΕ) των ερευνητικών κέντρων, ινστιτούτων και τεχνολογικών φορέων του άρθρου 13Α του ν. 4310/2014 (Α' 258) και των ερευνητικών κέντρων της Ακαδημίας Αθηνών και του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών (ΚΕΠΕ) και μέχρι πέντε (5) έτη, αναγνωρίζεται ως πλασματικός χρόνος ασφάλισης με αίτηση του ενδιαφερομένου και εξαγοράζεται, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 15 και 34 του ν. 4387/2016, εφόσον ο διδακτορικός τίτλος αποτελεί αναγκαία προϋπόθεση διορισμού τους. Ο χρόνος του προηγούμενου εδαφίου δεν συνυπολογίζεται στο ανώτατο όριο της παραγράφου 4 του άρθρου 17 του ν. 3865/2010 (Α' 120) και της παραγράφου 6 του άρθρου 40 του ν. 2084/1992 (Α' 165) και αναγνωρίζεται τόσο για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος όσο και για την προσαύξηση του ποσού της σύνταξης. Σε περίπτωση μη εξαγοράς του, ο χρόνος πραγματοποίησης των διδακτορικών σπουδών συνυπολογίζεται μόνο για τη θεμελίωση του συνταξιοδοτικού δικαιώματος και όχι για τον προσδιορισμό του δικαιούμενου ποσού σύνταξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΛΟΙΠΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΤΑΞΙΟΔΟΤΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 21

Παράταση ασφαλιστικής ικανότητας τέκνων θανόντος ασφαλισμένου ή συνταξιούχου

Στην παράγραφο 1 του άρθρου 23 του ν. 4529/2018 (Α' 56) προστίθεται περίπτωση ζ' ως εξής:

«ζ. Ειδικά στα δικαιούχα σύνταξης τέκνα θανόντος ασφαλισμένου ή συνταξιούχου χορηγείται ασφαλιστική ικανότητα και παροχές υγειονομικής περίθαλψης σε είδος ακόμα και μετά το 24ο έτος της ηλικίας τους και όχι αργότερα από τη συμπλήρωση του 35ου έτους της ηλικίας τους.»

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
 & ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
 ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ
 ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ
 ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ
 ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
 Ταχ. Δ/ση : Σταδίου 29
 Ταχ. Κώδικας : 10110 – Αθήνα
 Δ/ση Παροχών Κύριας Σύνταξης
 Πληροφορίες: Χ. Γκιουλέκα
 Τηλέφωνο: 2131516786

Αθήνα, 19/6/2019
 Αρ. Πρωτ. : Φ.80000/οικ.27156/854
 ΠΡΟΣ : 1. ΕΦΚΑ

Γεν.Δ/ση Απονομής
 Συντάξεων
 Δ/ση Απονομής
 Συντάξεων
 Ακαδημίας 22
 10671 Αθήνα

2.Δ/ση Χορήγησης Συντάξεων
 Δημοσίου Τομέα
 Κάνιγγος 29
 10110 Αθήνα

ΘΕΜΑ: Εφαρμογή διατάξεων παρ.2 άρθρου 19 του ν. 4611/2019

Σας γνωρίζουμε ότι με τις διατάξεις του άρθρου 19 του νόμου 4499/2017 (ΦΕΚ Α 73) «Ρύθμιση οφειλών προς τους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης, τη Φορολογική Διοίκηση και τους Ο.Τ.Α. α΄ βαθμού, Συνταξιοδοτικές Ρυθμίσεις Δημοσίου και λοιπές ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές διατάξεις, ενίσχυση της προστασίας των εργαζομένων και άλλες διατάξεις.» επέρχονται ουσιαστικές βελτιωτικές μεταβολές στη σύνταξη λόγω θανάτου του άρθρου 12 του ν.4387/2016 που αναφέρονται κατά κύριο λόγο στην άρση του ηλικιακού ορίου για συνέχιση χορήγησης της σύνταξης μετά την πρώτη ζετία και στην επαναφορά του ποσοστού του επιζώντα συζύγου στο 70% της σύνταξης του θανόντος ..

Περαιτέρω με την παρ.2 του ίδιου άρθρου αντικαθίσταται η περ. α της υποπαραγράφου Β της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του ν. 4387/2016 ως προς τους. όρους υπό τους οποίους δικαιούνται σύνταξη λόγω θανάτου τα προστατευόμενα παιδιά θανόντος ασφαλισμένου ή συνταξιούχου .

Συγκεκριμένα ως μοναδικός όρος για τη λήψη σύνταξης λόγω θανάτου των νομίμων τέκνων , των υιοθετηθέντων και όσων εξομοιώνονται με αυτά, είναι να είναι άγαμα και μην έχουν συμπληρώσει το 24^ο έτος της ηλικίας τους.

Προς τα άγαμα τέκνα κρίνεται ότι εξομοιώνονται και τα διαζευγμένα, και επομένως αποτελούν δικαιούχα πρόσωπα, με την προϋπόθεση ότι δεν έχουν τελέσει άλλο γάμο, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τη συνταγματική

επιταγή για την προστασία της οικογένειας, το σκοπό και το πνεύμα του νόμου, και τα διαζευγμένα τέκνα ανήκουν, όπως και τα άγαμα, στα μέλη οικογένειας που ο νομοθέτης θέλει να προστατέψει.

Επισημαίνεται τέλος ότι και η ρύθμιση αυτή όπως και οι λοιπές ρυθμίσεις του άρθρου 19 εφαρμόζονται από τη δημοσίευση του ν.4611/2019, αλλά καταλαμβάνουν και όσες αιτήσεις συνταξιοδότησης έχουν εκδοθεί από 13.5.2016 ή εκκρεμεί η έκδοσή τους .

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ,
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ
& ΚΟΙΝΩΝ.ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ

Α. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ

Εσωτερική διανομή

- 1.Γραφείο κ.Υφυπουργού
- 2.Γραφείο κ.Γεν.Γραμματέα Κ.Α
- 3.Γραφείο κ.Γεν.Δ/ντή Κ.Α.
- 4.Γραφείο κ.Γεν.Δ/ντριας Οικ.Υ.
5. Δ/ση Κύρ. Ασφ. και Εισφορών
- 6.Δ/ση Παροχών Κύρ.Σύνταξης
- 7.Δ/ση Πρόσθετης και Επαγ.
Ασφάλισης
- 8.Δ/ση Ειδικότερων θεμάτων
Ασφάλισης & Παροχών

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΚΡΙΒΕΙΑ
Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ